

6. CVIČENÍ Z ADS2

Toky v sítích – Metoda tří Indů, aplikace toků

V prvních dvou příkladech se budeme zabývat metodou, kterou vymysleli Malhotra, Kumar a Maheswari, a proto se jí říká „metoda tří Indů“.

D(Rezerva vrcholu): Definujme *vstupní rezervu vrcholu* $r^+(v)$ jako součet jeho vstupních rezerv, a *výstupní rezervu vrcholu* $r^-(v)$ jako součet výstupních rezerv. Nakonec definujme *celkovou rezervu* jako $r(v) = \min(r^+(v), r^-(v))$.

PŘÍKLAD PRVNÍ Mějme rozvrstvenou a začištěnou síť se zdrojem a stokem. Nechť se náhle stane, že ve vrcholu v v síti s nejmenší hodnotou $r(v)$ se objeví $r(v)$ jednotek toku a musíme je přeměrovat do stoku.

1. Dokažte, že je určitě možné přeměrovat všech $r(v)$ jednotek do stoku bez porušení kapacit.
2. Navrhuji tento algoritmus pro přeposlání $r(v)$ jednotek: vezměme vrchol v , vezměme jeho výstupní hrany $e_1, e_2, \dots$ jednu po druhé a každou pošleme tolik, co to jen jde, dokud v ob-
sahuje nějaký přebytek. Jakmile vyřešíme vrchol v , přecházíme na další vrchol w s kladným
přebytkem a opakujeme.
Dokažte, že i tato metoda bude fungovat.
3. Odhadněte složitost přeposlání metodou v bodu 2. Jak spočítat složitost co nejlépe? Třeba
takto: dokažte, že v každém kroku se buď nasýtí celá hrana, nebo už je přebytek roven 0. Jak
využít toto tvrzení v odhadu složitosti?

PŘÍKLAD DRUHÝ Využijte proceduru z minulého cvičení a doplňte ji tak, aby spočítala maximální tok ve vrstevnaté síti v dobrém čase. (V jakém?)

D(Vrcholové pokrytí): Množina vrcholů $X \subseteq V(G)$ je vrcholové pokrytí, pokud pro každou hranou $uv \in E(G)$ platí, že buď $u \in X$, nebo $v \in X$, nebo oboje.

Obvykle se hledá ta nejmenší množina vrcholového pokrytí.

PŘÍKLAD TŘETÍ Použijte klasickou „jednotkovou bipartitní síť“ k tomu, abyste našli v bi-
partitním grafu nejmenší vrcholové pokrytí.

PŘÍKLAD ČTVRTÝ Občas se v matematice stane, že inforatický přístup k věcem vytvoří
hezké důkazy známých faktů. Zkuste použít maximální tok k tomu, abyste dokázali následující větu:

Mějme bipartitní graf G , který má všechny stupně rovny k . Pak G má perfektní párování.

Hint: Už víme, že má-li graf celočíselné kapacity, tak má i celočíselný maximální tok. Zkuste to použít
– najděte nejdřív jakýkoli zlomkový tok a pak použijte předchozí větu.

PŘÍKLAD PÁTÝ **Z minula:** Existuje mnoho problémů, které jdou řešit hledáním maximálního
toků; asi jste už třeba slyšeli o maximálním párování v bipartitním grafu.

Jeden z nejtěžších problémů, který jde převést na toky, je tenhle, jehož řešení si nikdy nepamatuji:

„Máme doly $\mathcal{D} = \{D_1, D_2, \dots, D_n\}$ a továrny $\mathcal{T} = \{T_1, \dots, T_m\}$. Otevření jednoho dolu nás stojí d_i
korun, a každá továrna nám vydělá t_j korun. Nicméně každá továrna j vyžaduje podmnožinu dolů
 $P_j \subseteq \mathcal{D}$, a vydělá oněch t_j korun jen tehdy, pokud jsme všechny její doly otevřeli. (Jeden důl stačí
otevřít jen jednou, pak je použitelný pro všechny továrny, které ho potřebují.)

Naším úkolem je spočítat, které doly otevřít, abychom vydělali co nejvíce peněz. “

Pomozte mi připomenout si, jak vyřešit tento problém pomocí hledání toků v sítích!

Hint: Jediné, co si pamatuji, je že je chytřejší dívat se na minimální řez a rozmyslet si, proč mi

spočítá, co chci.

PŘÍKLAD ŠESTÝ

- Co kdyby síť měla více zdrojů a více stoků? Ukažte, jak to simulovat pomocí toků v síti.
- No a co kdyby neměla síť žádné zdroje a stoky, a místo toho by každý vrchol měl *požadovaný přebytek* nebo *požadovaný záporný přebytek*, a nás zajímalo jen to, jestli existuje Kirchhoffova cirkulace, která respektuje všechny přebytky? Ukažte, jak to simulovat pomocí toků v síti.
- Nakonec: co kdybychom kromě cirkulací a požadovaných přebytků měli ještě dolní odhady na hranách $d(e)$ – požadovaný dolní odhad na tok, který jimi musí jít? Ukažte, jak to simulovat pomocí toků v síti.

PŘÍKLAD SEDMÝ   Ještě jedna hezká matematická věta, co jde dokázat informaticky:

Nechť máme matici s reálnými čísly A . Napočítejme si součty řadek r_i a součty sloupců v_j . Potom existuje zaokrouhlení všech čísel v A , čísel r_i a čísel v_j buď nahoru nebo dolů (každé číslo může být jinak zakrouhleno) takové, že součet zaokrouhleného řádku bude přesně zaokrouhlené číslo r_i .

Dokažte.

Info na konec: Za 7 dní bude písemka.